

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZAGOS KERESZTÉNY SZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

FEBRUAR

23

Vasárnap

Névnap Oculi

A városi színházban

Folyó szám 155 Páratlan bérlet
1913-ik évi február hó 22-én
Szendrey Mihály, az eradi
nemzeti színház igazgatójának
vendégfelléptével

Az ostrom

Színmű 3 felvonásban. Irta:
Bernstein H. Fordította Bíró L.

SZEMÉLYEK:

Alexander Merital	Szendrey
Antonin Frépaú	Fenyő
Garancier	Korda
Daniel	Thuróczy
Julien	Káldor
Inas	Ráthy
René	Verő
Georgett	Sinkó

Kezdeté este 8 órakor.

Felelős szerkesztő: Dr. VERÉB GYULA
Szerkesztő: PAPP MÁTYÁS.

Telefon számok:

Szerkesztőség	300
Kiadóhivatal	300
Felelős szerkesztő lakása	405

Előfizetési díjak:

	Helyben	Vidéken
	házhöz hordva postán küldve	
Egy évre	7 K 20	14 K 40
Fél évre	3 K 60	7 K 20
Negyedévre	1 K 80	3 K 60
Egy hónapra	0 K 60	1 K 20

Egyes szám a rikkanecsnál 2 fill.

A mérsékeltlen megszábotott hirdetési
díjakat a kiadóhivatal veszi föl.

Nyilttér sora 40 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent
Antal nyomda és Irodalmi Vállalat
mint szövetkezet könyvnyomdájában
Szabadkán, (Rákóczi-utca 20. szám.)

VISSZAPILLANTÁS

az első katolikus
autonomiai mozgalmakra

A kath. autonomiai mozgalmak legelső mozzanatát akarom elmondani. Ez pontosan az 1848. évről datálódik. Az 1848. év ugyanis nemcsak a magyar történelemben és a politikában, de a magyar kath. egyház életében is rendkívül fontos változást idézett elő. A magyar törvényhozás ugyanis a XX. törvényekben kimondta a bevett vallásfelekezettek között a tökéletes egyenlőséget és viszonyosságot. Ez annyit jelent más szóval, hogy a katolikus vallás ezzel elvesztette államvallás jellegét, mellyel 848 éven keresztül bírt.

Az 1848. XX. törvényekkel rendelkezése adja a katolikusoknak a jogot, hogy önkormányzatot, autonómiát követeljenek. Az autonomiai mozgalmaknak kiinduló pontja ez a törvény, mely alapján véve sérelmes volt a katolikusokra. Mikor még csak javaslat volt a XX. tc., már Scitovszky János, akkori pécsi püspök erősen tiltakozott a sérelmes javaslat ellen. Sárkány Miklós bakonybéli apát azt kérte, hogy hallgassák meg előbb a katolikusokat, mert nem lehet addig egyenlőségről és viszonyosságról beszélni, míg a protestánsok maguk választják püspökeiket, a katolikusok püspökei pedig a kormányok kreaturái: a protestánsok szabadon tartják konventjeiket, a katolikusok pedig békóba vannak verve.

Azonban hiába tiltakoztak a javaslat ellen. Ezért tehát a javaslat értelmében gyors tetterre határozta el magát a püspöki kar, tudniillik megakartta valósítani az egyenlőséget és viszonyosságot és csak annyit kérv, a királytól, amennyit a két protestáns felekezet ugyis már rég megkapott. A püspöki kar ugyanis 1848. április 6-án felterjesztést intéz a királyhoz: tartsa meg a maga számára a személyi kiváltságot képező főkegyuri jogot, a püspöki kinevezés jogát gyakorolja a hercegprímás által, akár egy

világiakból és egyháziakból felállítandó bizottság által; az egyházi alapítványokat is ez a bizottság kezelhető.

Ez volt a legelső autonomiai tervezet. Azonban a híres 1848. évi kormány, akármilyen igazságos volt különben, az egyházzal szemben határozottan igazságtalan volt, mert a felterjesztést azzal utasította el, hogy „elkésett.” Pedig a XX. törvényeket a király csak április 9-én szentesítette; a kultuszminiszter csak június 8-án kötelezte a püspököket, hogy a törvényt a népnek kihirdettesék és megmagyaráztassák. A főkegyuri jogot azóta a király a felelős miniszter ellenjegyzése mellett gyakorolta.

Tehát az első kísérlet hajótörést szenvedett, holott magának a kormánynak kellett volna az autonómiát megadni minden felszólalás nélkül, ha egyenlő mértékkel mérték volna. De ennél még nagyobb igazságtalanságra ragadta magát az akkori kormány. Scitovszky János, pécsi püspök ugyanis a törvényhozás két házában 60 előkelő tagját gyűlésre hívta, ahol elhatározták, hogy XX. törvényekkel beállott viszonyokra való tekintettel mozgalmat indítsanak a katolikus autonomia érdekében és ezt az országgyűléstől kérvényezni is fogják. Es mikor már mindig nagyobb hullámokat kezdett az a mozgalom verni, akkor Eötvös kultuszminiszter az 1848. augusztus 4-én hercegprímás kinevezett Hara Jánost felszólítja, hogy fojtassa el a mozgalmakat, tiltsa el a kérvényezést. Mindenesetre jellemző, hogy egy olyan nagy nevű ember is, mint Eötvös mennivire elragadta magát, mikor az Egyház ügyéről volt szó, hogy a magyar állampolgárok ősi jogát a kérvényezési jogot is eltiltotta.

Talán Eötvös fellépése nem érte volna el a kellő eredményt de közben kitört a szabadságharc — és a kigunyolt és hazafiatlannak csufolt katolikus papság karddal és kereszttel a kezében siet hazánk megmentésére. A végzetes katasztrófa után ép a legnevezetesebb főpapjaink szenvedik a leg súlyosabb büntetést.

Azóta még mindig csak jámbor óhaj a katolikus autono-

mia. Megkapták a gör. keletiek autonomiájukat — szabadon intézik vagyonekezelésüket — iskolaügyeiket és előjáróik választását, de a kath. egyház még mindig kérvénytelenül várja, hogy egy hivatalosan már 18 év óta felekezetlen állam bele szól az egyház belső ügyeibe az 1848. évi XX. törvényekkel még mindig várja érvényre jutását.

Köztársasági párt Szabadkán.

Szerintünk a köztársasági pártnak megalakítása nyilvános népgyűléseken bizonyos tekintetben igazat a fenálló kormányforma ellen. Mert egészen más a köztársaság jogi ismertetése és egészen más köztársasági pártot szervezni azon céllal, hogy a szervezendő párt az alkotmányos monarchia sírját kezdje megásni.

Természetesen tartjuk, hogy ezen szervezkedéshez az illetékes hatóságok segítségét ne nyujtsanak, vagy hogy a megalakulását ne asszisztáljanak.

Szabadkán dr. Acs Jenő és társai adtak be kérvényt a rendőrséghez, melyben bejelentették, hogy Szabadkán a köztársasági párt megalakítása céljából holnap, vasárnap, a Pestszálloda nagytermében nyilvános népgyűlést akarnak tartani, amire a rendőrség engedélyt és asszisztenciáját kéri.

Magyarországon, de különösen Szabadkán ehhez hasonló vállalkozások hiru erőlködés-számba mennek; de ennek dacára is azt hisszük, hogy a rendőrség a népgyűlés megtartására az engedélyt megadni nem fogja.

Nyomtatvány

legolcsóbb és legszébb kivitelben a Szent Antal nyomdában készül.

Krécsi A. Nándor könyv és papirkereskedő

Telefon szám 283. Ajánlja modernül berendezett könyvkötészetét. Telefon szám 283.

Bel- és külföldi lapokra előfizetést elfogad és azokat pontosan házhöz szállítja.

SZINHÁZI LEVÉL.

Asszonyom!

Magam is furosának és szokatlanak találtam, amidőn az este már fényelő órákor ott ültem teljesen üres színházban. Amíg a közönség lassan ki töltte az ürt, addigra már meg is magyaráztattam magamnak ezt a nagy sijetséget.

Álltápedig e magyarázat először abból, hogy bemutató lesz; másodsor abból, hogy a bemutató vendégművésszel fog menni, harmadszor és végzetül abból, hogy a vendég szerepléssel párosított bemutató Bernstein H. legújabb színművét **Az ostromot** fogja megszólaltatni.

Ez a hármask magyarázat nemcsak a magam, hanem az egész nézőtér kíváncsiságának is szólt s ezen lelki állapothoz illő arckifejezéssel vártuk a függöny szétlebbesését.

A darab vontatottan indul meg s ez az alaptanus dominál az utolsó jelenetig. A drámaelmélet megkövetelte hullámzások és lendületek tehát ezen alapszín miatt jelentkeznek olyan halvány és bágyadt fényben.

A politika piszkos csatornái, gyilkos botrányai mellett a rajongó, ideális szerelem a darab mozgató ereje. Ez a két mozgató erő alárendeltségi viszonyban van egymással s az alárendelt szerepét a kellő drámai beállításban értésünkre adott szerelem kapta, ellentétben a förtelmes politikai hájzával, amely kezdetétől a végéig a kulisszák mögött folyik le s amelyről csupán elbeszélések révén szerzünk tudomást.

A színműnek tehát az a főhibája, hogy kevés benne a drámai akció. Sejtetések és elbeszélések még a párbeszédes forma alkalmazása mellett sem pótolhatják azt, aminek drámai cselekmény a neve, amelyre minden színpadi terméknek ép olyan szüksége van, mint az életnek a levegőre és a napfényre.

A gyöngesége mellett jó oldala a darabnak az, hogy a személyek rajza igen jól sikerült. Az életből kikapott az író egyik alakot és fölvitte őket a színpadra, hogy három felvonáson át látva és hallva, úgy nyilatkozunk róluk, hogy az öreg urakat szerető vénülő lány, az ifjkorban megbotlott politikai nagyság, a pártvezér ellen áskálódó párttag, a piszkokban, a szennyben kéjelgő és a megvesztegethető sajtó régi, nagyon régi s jóformán mindennapi ismerősünk és ismeretségünk az élettől datálódik.

Maga az előadás gördülékeny és sima lefolyású volt. A szereplők tudták a mondókáikat s

az a hatás, amely a tegnapi színházi esthez hozzátapadt, az egyenesen és csaknem kizárólag a színészek játékának a következménye.

Elsősorban a vendég Szendrei játékaival kell foglalkoznunk Tiszta, értelmes kiejtése és csengő organuma magához kötötte az érdeklődésünket és figyelmünket, hogy a függöny legördültéig magánál is tartsa. A siker őszinteségét nem rontja le az a körülmény, hogy a drámaiban jeleneteinél már nem volt meg azon erő, mely a megfelelő lendületet és pezsgést hozta volna létre a néző és a szerepre szomjuhozó lelkekben. Ezt a hiányt azonban bőven kárpótolta egyszerű és természetes mozdulataival, mimikájával és a színpadi otthonosságával. A gyakori felvonásvégi tapsok és az átnyújtott babérkoszoru csak külső megnyilvánulásai voltak a közönség szeretetének.

A vendég után másodsorban Verő Jankát kell megemlítenem. Kedvesen és átgondoltan játszott s ha egy két alkalommal nem beszélt volna olyan gyorsan, tökéletes is lett volna. Fenyő nyílt színen is tapsot kapott az alakításáért. A kisebb szerepekben Sinkót, Thuróczyt, Kordát és Káldort kell megdicsérenem.

Pp.

Izgalmas jelenet. Tüzoltó, kéményseprő meg a bika.

Ozv. Schmidtó, zentai kéményseprő üzletvezetője, továbbá Halász István tüzoltó a zentai fogyasztási hivatal kéményében keletkezett tűz elfojtására siettek a szt. Anna utcában, amikor Kopasz Mihály egy bikát vezetett mérni Heiduska Lászlóhoz. A bika az uton megkötötte magát és sehogysem akart előre menni.

A kéményseprő és tüzoltó ezt látva, segíteni akartak Kopasznak s odmentek hajtani. Amikor a szállási bika meglátta a tüzoltót meg a kéményseprőt, kirántotta magát vezetője kezéből, visszafordult, s neki a két embernek, akik hanyat-homlok rohantak előre.

A kéményseprőnek hosszabb lába volt, az csak ellépett, hanem a tüzoltóból kifogyott a szusz, megállt tehát s visszafordulva baltájával akarta fejbe csapni a bikát. A bika azonban nem ijedt meg, nekicsapta szarvát, de szerencsére a tüzoltó télikabátja épen ki volt gombolva s így bajt nem okozott.

A válságos pillanatban érkezett oda a gazda is, aki a ke-

zében levő bottal nagyot csapott a bika orrára, elkapta a kötelét, s a tüzoltót veszedelmes helyzetéből kimentette.

A filharmonikusok hangversenye.

Február hó huszonhatodik napján a városi színház ismét hangverseny-teremmé alakult, hogy alkalmat és módot adjon a szabadkai filharmonikusok XVI. hangversenyének a megtartására.

A rövid idő óta fenálló kultúr-társaság fényes és sikeres működésének legélénkebb bizonyítéka az, hogy az őt megértő és értékelni tudó közönség, minden alkalommal hűségesen beváltja azokat a reményeket, amelyeket a rendezők öhozzá fűztek.

A szokáshoz híven ezuttal is egy vendégművész közreműködésében kereste és találta meg a zenetársaság a módját annak, hogy a mostani sikerük szervesen bekapcsolódják a multak láncolatába s amit az országosan ismert Szendi Arpad zongora művész közreműködése már előre is biztosít.

A hangverseny programját különben az alábbiakban állította össze a rendezőség.

I. Rész. „Balletmusik aus Paris und Helena“ Előadja a filharmoniai zenekar. Wagner: „Lohengrin előjáték.“ Előadja a filharmoniai zenekar. Chopin: „Hangverseny.“ (F.-moll.) a) Maestoso. b) Larghetto. c) Allegro vivace. Előadja Szendy Arpad zongoraművész a filharmoniai zenekar kíséretével.

II. Rész. Mozart: „Symphonia.“ (G.-moll.) a) Allegro molto. b) Andante. c) Menuetto. d) Allegro assai. Előadja a filharmoniai zenekar. Farkas Odön: a) Romanc b) Andante con moto a Serenadból. Előadja a filharmoniai vonós-zenekar, a hegedűsöt játsza Koiler Ferenc hangversenymester. Liszt: Legendá — A.-dur — (Assisi szt. Ferenc prédikációja a madarakhoz.) Szendy: Menuetto (C.-dur.) Chopin: Scherzo (H.-moll.) Előadja Szendy Arpad zongoraművész.

Helyárak: Alsó és középpáholy 20 kor., felsőpáholy 12 kor., támlásszék és zenekari ülőhely az összes sorokban 4 kor., másodemeleti erkélyszék I. sorban 2 kor., 50 fill., a többi sorokban I kor. 50 fill., harmademeleti erkélyszék I kor. Az egyesület tagjai a támlásszéki jegyeket saját személyükre 2 korona, családtagjaik részére 3 koronáért kapják.

Pénzfogytán.

Hegedűszó cimbalom,
Máznak áll a vigalom,
Előttem csak egy pohár,
Félig üres az is már...
No de mindig nem lesz így,
A mi napunk is lesz vig!

Vigat huz a cimbalom,
Szomorkodva hallgatom...
A poharam borra vár
S erszényem is üres már...
No de mindig nem lesz így,
A mi napunk is lesz vig!

Hej cimbalom, cimbalom,
A vigságod siralom...
Siralom, mert másnak szól
S dallamára más táncol...
No de mindig nem lesz így,
A mi napunk is lesz vig!

Isten veled cimbalom,
Haza huz a nyugalom,
Isten hozzád vén cigány
Haza visz a pénzhány...
No de mindig nem lesz így,
A mi napunk is lesz vig!

Egyszer hozzám is benéz
Ritka vendégem, a pénz
Egyszer én is mulatok,
A cimbalom főzőkög
S rájajdul a cimbalom...
Az lesz csak a vigalom!

Papp Mátyás.

Dinamit mint játékszer.

Rettenetes szerencsétlenség történt a nspokban Révayfalván, Molnár János gazdálkodó házában. Mig a család feje feleségével együtt az utcai szobában beszélgetett, azalatt a gyermekek az udvari szobában játszadoztak. Játék közben felrobbant egy dinamitpatron s a 8 éves Máriát nyomban megölte, a másik kettő pedig ajultan terült el a szoba padlóján.

A rettenetes esetet a család feje, Molnár János a következőképp beszélte el:

— Feleségemmel együtt az utcai szobában beszélgettünk, miközben a három apróság az udvari szobában játszadozott. Egyszerre egy irtózatosszerűen rázott fel bennünket csendes beszélgetésünkből s rémülve rohantunk át a gyermekekhez, akiket a szoba padlójáról szedtünk fel. Mária, a legidősebb mozdulatlan volt, mig a két kisebbik lassanként magához tért. Miután a kis leány több helyen vérzett, befogatam és Rutkára siettem orvosért. De bizony ez sem segített a kis teremtesen. Egy félóra mulva kiszervenedett. Megölte a rettenetes robbanás. Hogy miként került a dinamittöltény a gyermekek kezébe, arról fogalmam sincs.

Ruhákat

Sepsi fest és vegyileg a legszebben tisztít

Üzlet: Kazinczy- (Gombkötő) utca 2. sz. Telep: I., Bercsényi-utca 314. sz. Telefonszám 344.

Gyors és pontos kiszolgálás! Olcsó árak!

Mikor a 6 éves kis Zsuzsánna magához tért, az mesélte tovább, hogy nővére az utcán találta azt a durranó szerű vasalást játszott vele. Mikor a tűzbe tette, akkor robbant szét, s ő k az asztal melől a földre estek.

NAPI HIREK. Engem

senkisémet kérdezett meg, hogy miként vélekedem a Lukács-Dési ügy mai, itéletutáni stádiumában. Hanem azért elmondom.

Gyermekkoromban láttam egyszer egy cigányverekedést. Csunya, sőt utálatos volt nagyon. A birkozó felek egyike, egy nagy töhötöm ember sokáig tartotta leszorítva a kisebbiket. Hogy-hogy nem, a küzdelen bevében, az ügyes kicsiny felülkerült, de csak rövid időre. Ennek is fejébe szállt a dicsőség, hencegni kezdett, újra a másik, a nagy a hústömeg került felül. A bosszu rettenetes volt. Utótte, verte, gyurta, tiporta, öklözte rugta legyőzött társát, mindaddig, míg az vérben fagyba egészen tehetetlen nem lett.

Ilyennek látom én az utolsó évtized magyar parlamentjének váltógazdaságát. Az ellenzék el lehet készülvén a legrosszabbra. Lessz itt erőszak, vesztegetés, megfélemlítés, csendő, főszolgabíró, választási elnök, pavlikozás, itélkezés, felmentés olyan amilyen nem volt a világ kezdetétől fogva és nem is lesz.

Hanem azért Lukácsék elfelejtenek egyet: azt, hogy eljött az az idő, mikor a galloknál tiszteletét tette Julius Caesarr.

A nagyfényi plébánia. A mai tanács ülésén foglalkoztak a polgármesternek a nagyfényi plébánia építésére vonatkozó beadványával. Az elintézés természetesen kedvező volt. A plébánia mintegy ezer négyszögöl területen fog épülni. Az épület körül park lesz.

A keresztény szociálista egyesületből. Vasárnap este a rendes időben Vukovics Antal, méhész, az egyesület titkára tart felolvasást a méhészet multjáról és jövőjéről. Hétfőn d. u. 5 órakor az új választmány tartja alakuló ülését.

Felolvasás. A Szabad-Licium tegnapi felolvasója dr. András Ernő kollegánk volt, aki Molière és kora címen tartott jól sikerült felolvasást a szép számban összegyűlt hallgatóság előtt.

Az Oroszág Katholikus Szövetség április végén nagy szabáru országos zarándoklatot vezet a világhírű francia kegyhelyekre Lourdes-ba. A magyar katolikus társadalom körében már az első feihívás élénk visszhangot keltett és az ország minden vidékéről tömegesen jönnek az érdeklődések, és bejelentések. Már ebből határozottan következtethető, hogy a magyarok tekintélyes

csoporthoz fog ennél a kegyeltes alkalomnál felvonulni.

A „Szent Józsefhez” címzett Szabadkai Elő Altalanos Betegsegélyző és Temetkezési Egylet 1913. évi március hó 9-én d. u. fél 3 órakor a Központi (vörösekör) iskolában évi rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait ezennel tisztelettel meghívja. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése. 3. Evi jelentés az 1912. évről. 4. Az 1912. évi zárszámadások bemutatása, jóváhagyása és a felmentvény megadása. 6. A közgyűléshez beérkező esetleges indítványok.

A Szabadkai Katholikus legényegylet mükedvelői köz-kívánatra megismétlik február 23 án este 8 órai kezdettel Tóth Ede Falu rossza c. 3 felvonásos népszínművét, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Beléptijegy: ülőhely első öt sorban 1 kor., ötödik sortól tizedik sorig 80 fillér, a többi ülőhely 60 fillér, állóhely 30 fillér.

A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíj-Egyesület szabadkai 182. sz. fiókja folyó évi március hó 30 án d. u. 3 órakor tartja ez idei évi rendes közgyűlést.

Megszurt fiu. Zentáról írják: Horvath Lukács 15 éves Lukács fia szerdán délután az omnibuszok megállóhelyénél egy két-águ vassal oldalbaszurta Ravasz László 13 éves István nevű fiát, mert a Grossmann inasát, akitől Horvath egy gummicsovét vett el, védelmezni mertte. A súlyosan sérült fiút a kórházba vittek ápolás végett.

Ha az üveges ideges. Albrecht János, kossuthfalvai üvegesről szól az ének. Mint adó fizető polgár, a napokban ő is kötelességét teljesítve, adót akart fizetni, de a kalapját a fején feledte s midőn figyelmeztették, hogy a kalapot vegye le, akkor még ő volt durva s megtámadta az esküdtest és az irnokot, olyannyira, hogy Albrechtot, miután szép szerével távozni nem akart és folyton gorombáskodott, ugy kellett kimozdítani a hivatalból. Albrecht ellen az eljárást megindították, melynek lefolyásáról annak idején részletes tudósítást hozunk.

A magyar Robinzon. A napokban már hirt adunk a vándoruttra kelt Juhász István tizenhárom éves pékinas azon esetéről, hogy a világvégére tervezett útja Szabadkán megtört s ő maga pedig egyelőre a menhelyen nyer elhelyezést addig, míg Kecskemét híres városából meg nem érkeznek a sorsára vonatkozó utasítások. Ezek az iratok ma már a rendőrség birtokába jutottak és ezek tartalma szerint az inasgyerek gazdája bünvádi följelentést tett ellene pénz és süteménylopás miatt. A fiatal tolvajt ma átkisérték az ügyészséghez.

Lopás a vasuton. A szabadkai állomásfőnökség mai átirata arról értesíti a rendőrségünket, hogy az éjjeli ismeretlen tettesek ismét feltörték egy vasuti kocsit s onnan 6-7 kg. marsolaszölit lop-tak el.

Elhajtott lovak. Szabó Ferenc atokháza lakosnak az éjjel elhajtották a három és öt éves pejlovát. A lótolvaj Szabadka felé vette az útját. A rendőrségünk azonban még ez igeig nem találkozott a jelzett társasággal.

INNEN-ONNAN.

Censor: Hány féle a gyógyszer-tár?

Jelölt: (Hosszas gondolkodás után) Két féle: patika és drogéria.

Censor: A pénzügyigazgatósági határozat ellen mennyi idő alatt lehet a perorvoslatot beadni?

TELEFON HIREK.

A béke felé.

Török vereség. — A kétszinü Oroszország. Uj fegyverszünet.

Oroszország kétszinü magaviselete akadály a béke minél előbb leendő megkötésének. A londoni reünio tárgyalásainak gyors menetét is ez akadályozza.

A román-bolgár konfliktus

ügyében tegnap határozott a a román minisztertanács. Elfogadták a nagyhatalmak döntését. Azt kívánják csak a nagyhatalmaktól, értesítsenek Romániát előzetesen mikorra várható a döntés

A törökök vere séget szenvedtek

Meczóvonál. Kisebbszerű csata volt, mert nagyobb ütözöketek a viharok teljesen lehetetlenné tesznek.

A szétvert török csapatok és az albánok most egyesülni törekednek, hogy Monasztirt a szerbektől visszahódítsák.

Titkos tárgyalások

folytak állítólag Szentpétervár és a törökök között. A tárgyalások célja, hogy a Dardanel-lákat a törökök megnyissák.

A nagyhatalmak a béke érdekében

mindent elkövetnek s a nagykövetek londoni tanácskozásán, mely 27-én kezdődik, már határozott békefeltételeket vitatnak meg.

A nagyhatalmaknak célja a békének minél gyorsabb biztosítása. Arra törekcsenek, hogy még a béke megkötése előtt újabb fegyverszünetre késztesék a szövetséges balkánállamokat.

A törökök késznek nyilatkoz-tak a béketárgyalásokra, ame-

Jelölt: Az ott van a határozat túlsó oldalán alul kitéve!

Egy kereskedőhöz beállit a gyáros megbizottja, a kitünő beszélőképességü utazó.

Most különösen nagy szükség volt a rábeszélő képességre, mert a rossz szerouban a kereskedő nem akart semmit rendelni.

A divatárkereskedő bosszus volt és szó nélkül hallgatta az ügynök fecsegését. De végre kitört belőle az elkeseredés.

— Ugyan, kérem, mit háborgat ezzel a bővlival annyit?

— Ez „bővli”?... Nézz meg kérem, ezt az árut — folytatta tovább az ügynök. — Hát nem magától beszél ez az áru?

A kereskedő dühösen kiáltott rá:

— Igaza van, ez az áru beszél. De akkor legalább maga fogja be a száját...

A magyar politika hírei.

Az ellenzék vezérlo bizottsága ma Kossuth lakásán Apponyi Albert gróf elnöklete alatt ülést tartott, amelyen előkészítették a Royal-beli ellenzék teljes ülését.

Az ellenzék a képviselőház hétfői ülésén nem vev részt. Ellenben a főrendiházban Hadik gróf fel fog szólni a Dési ügyben és így Lukács miniszterelnök kénytelen lesz nyilatkozni.

Királyi kitüntetések.

A király Kazy Józsefnek a bárói rangot adományozta. Szmracsányi egri érseket és Gállányi bárót pedig belső titkos tanácsosoknak nevezte ki.

Hirtelen halál.

Báró Duka Géza, munkapárti képviselő ma hirtelen meghalt Budapestben.

Vasuti karambol.

Ma reggel a Predeál felől érkező 5013. számú gyorsvonat Szolnok állomásról kifutóban beleszaladt az 586. számú tehervonatba. Egy vasuti és egy postai alkalmazott és hat utas könnyebben megsebesült. A gyorsvonat csak kétórai késéssel folytathatta útját Budapest felé.

Főügynököt keresünk.

Elsőrangú biztosító társaság, keres megfelelő összeköttetéssel bíró intelligens urat, aki Szabadka és környékére felállítandó főügynökséget elvállalná. 2861-1-3 Cím a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

A Bajai-ut 738-ik számú ház melyben korcsmahelyiség és egy négyszobás lakás is van.

szabadkézből eladó.

Tudakozódni lehet ugyanott a tud. 2887 lajdonossal. 3-3

Angol és francia nőruhát készít és szabászatot tanít.

BARTH HENRIK, szabó-iparos

(technológiai iparmuzeum szabászatban előadó) Telefon 577. SZABADKA, IV. 623. Telefon 577.

Testhez illő, félbő kabát, hosszú köpöny, divatlap szerint kabát és aljak, ing és japán blúz, derékbólcsa stb.

Mintaszabványok rendelkezők vidékről is. Bővebb értesítéshez válasz helyeg.

Kiadó

százszori közlésre
50 korona.

Aki jó

cipőt

akar, az csak **Baksa György** üzletébe menjen.

Üzlet VI. kör, Csirke-piac, Péios-ház.

Fekete és Siflis

Telefon 371. kézműfáruraktára Szabadkán. Telefon 371.

Mint keresztény cég bizalommal fordul a t. vevőkhez, hogy a raktáron levő selyem, bársony, vászon, szőnyeg, függönyök, legjobb minőségű sifonok és más fehéreneműek eladásában nem anyira a saját érdekeit tekintik, mint inkább hogy vevőit tisztá és olcsó árban részesítse. Nagyobb bevásárlások alkalmával bizonyos százalék engedelményben részesíti a t. vevőket.

2840-2-100 (Főtér, Milinovicsház)

Tisztelettel: **Fekete és Siflis.**

KOSZTOSORAT

olcsón felvesz ebéd- és vacsorára. Kitűnő ételek. Hol? megmondja a kiadó.

... Egy ügyes ...

cipőfelsőrészkesztő

alkalmazást kap azonnal Nagy István bőrkereskedőnél Kulán.

Eladó és kiadó!

A Párhuzamos-ut mentén lévő 4 kapa szőlőmet akár kapánként is szabadkézből

eladom.

A VIII. kör Gerő-utca 108 sz. házamban pedig

két szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel együtt máj. 1.

kiadó.

Értekezhetni velem a Gerő-utcai házamból lehet. Szalai János.

Kiadó lakások!

Egy 2 szobás lakás, előszobával és mellékhelyiségekkel folyó évi május hó 1-től kiadó, (emeleti lakás.)

Egy 4 szobás lakás, előszobával, fürdőszobával és a mellékhelyiségekkel folyó évi május hó 1-től kiadó (földszinti lakás.)

Egy 2 szobás udvari lakás, előszobával és a mellékhelyiségekkel folyó évi május hó 1-től kiadó.

Értekezni mindennap a délutáni órákban a tulajdonosnál: Sztipics Márknál, a városi kávéház bérlőjénél. 2859-2

... Jöminőségü ...

kelebiai bor és törkölypálinka nagyobb mennyiségben eladó

VI. kör, Kovács-utca 288. sz. a. 2863 1-4

Szakácsné keresek.

Cím: a kiadóhivatalban.

Bácskai Naplót

a következő jönevű cégek is árusítják:

Krécsi A. Nándor könyvkereskedő, Deák-utca.

Vig Zs. Sándor könyvkereskedő, Főtér.

Szigeti Jenő könyvkereskedő, Rudics-utca

Wilheim Samu könyvkereskedő, Eötvös-utca.

Filóy Jenő könyvkötő mester, Damjanich-utca.

Schmidt Vilmos könyvkötő, Damjanich-utca.

Rieger Mihály sóraktáros, Zombori-ut.

Szórád Lajos fűszerkereskedő, Párhuzamos-ut.

Fejes Károly fűszerkereskedő, VI., Kálmán-utca.

Hlgen János fűszerkereskedő, Vásártér.

Kunzabó Lajos fűszerkereskedő, IV., Pázmány-utca.

Riesz Dezső fűszerkereskedő, V., Bajai-ut.

Nojosek Géza fűszerkereskedő, Bercsényi-utca.

Mlinacsek Istvánné fűszerkereskedő, II. k. Szentgyörgy-tér.

Jókarban lévő

SZIKVIZGYÁRTÓGÉP

2000 drb. líveggel és a hozzávaló összes berendezéssel, valamint egy fedeles kocs szabadkézből

ELADÓ

Welker Henrik szikvizgyárosnál, B. S.

Bácskossuthfalván.

Az 1908. évi szabadkai Iparkiállításán bronz éremmel kitüntetve.

MAJLÁTH GERGELY

cserépkályha, majolika és terrakotta gyára

Telefon 392. sz. Szabadkán, II. kör, László-u. 387. sz. Telefon sz. 392

Van szerencsém az épített nagyközönség szives tudomására hozni, hogy Battyányi-utcában (Edény piac) Nagyságos Bajnai Vojnics Béla ur palotájában, Központi bank volt helyiségében

cserépkályhás üzletet

nyitottam, melyet a jelenkor igényeinek teljesen megfelelő cserépkályhák, takaréktűzhelyek, falburkolatlapok, fürdőkádak és majolika házhomlok díszekkel szereltem fel.

Ugyan e szakmába vágó javításokat szolidan és pontosan a legújantényosabb árban gyorsan eszközölöm. Vidéki valamint helybeli megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölöm.

Kérem a megrendelő nagyközönség szives pártfogásait.

Kiváló tisztelettel

Majláth Gergely,
cserépkályha készítő.

Palatinus és Bartus

2941-195 **sirkőraktára**

Szabadka, Deák-utca (Huspiac).

Nagy raktár: sirkővekben és kőfaragó munkákban.

Legolcsóbb árak mellett készíti minden e szakba vágó munkát.

Márvány és kőfaragó telep:

V. kör, Biró-utca 60 sz.

2830-1-2

Stuflesser Nándor
egyházi műintézet

Szent Ulrich-Gröden Tiroi (Ausztria)

Ajánlja szent szobrait,
oltárait, keresztuti stációit,
Urkoporsóit, karácsonyi
::: jászolait stb. :::

A szabadkai Szent Terézi templom
nagy szobrai, a Szent Györgyi
és Szent Rókusi templomok
oltárai is műintézetben készültek.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

Hirdetés

legbiztosabb eredményt úgy hozhat, ha csak egyedül a

Bácskai Napló

legelterjedtebb politikai napilapban lesz közölve. ☉☉

KOCSIS,

aki nagyobb üzletházban hosszabb ideig alkalmazva volt

felvétetik

Bélgár Részv.t.

Halasi-ut. 2870-1-1

16 ezer

kéve nád eladó.

Cím: Kuluncsics István
szabadka, IV. kör Vuicsidol-u. 72. sz.

Az üzletvezetőségi
palota közelében

eladó egy ház

amely 3 szoba, 3 konyha,
pince, és más mellék
helyiségekből áll. Cím a
kiadóhivatalban. 2866-1-10.

Kiadó lakás.

VII. kör. Bathányi utca 6/a sz.
a. egy négy szoba, előszoba,
konyha és a szükséges
mellék helyiségekből álló ud-
vari lakás f. évi május hó
1-ére kiadó.

Bővebb értesítést ugyanott,
vagy Csajkás Kálmán fő-
könyvelőnéi általános tkptár.
Edénypiac. 2-3.

Baranya megye egyik legjobb és leggazdagabb vidékén
egy műmalom emeletes laképülettel

állandó bő forrás vízzel, 2 pár dupla hengerezékkel,
1 pár kővel, továbbá a hozzátartozó

108 holdas birtok

kellő s jókarban tartott gazdasági épületekkel

1/3 ad része I. osztályú rét, többi kitünő buza termő
szántó, 1500 fából álló gyümölcsösökkel

10 hold termő szőlő

villaszerű három szobás emeletes présházzal

1000 hl. befogadása boltozott kitünő pincével, erdő és
legelő, valamint bányás és korosma joggal egyetemben
szabad kézből, felszereléssel vagy anélkül, öregség
okozta visszavonulás miatt eladó.

Ugyanott egy jól bevezetett s jövedelmező nagy pálinka főzde is átvehető.

A vételár nagy része előnyös kamattal mellett a
birtokon maradhat. A birtok közvetlenül az országot
mellett a vasútállomástól 3 km.-re fővonalon fekszik.
Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt s előzetes
értesítésre az állomásra kocsit küld ki a tulajdonos

Weber Péter Magyaregregy, Baranya m.

Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a

**RETHY-féle
pekete-fü cukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vi-
gyázzunk és határozot-
tan Rethy-félet kér-
jünk, mivel sok haszonta-
lan utánzata van. Eredeti-
nek minden darabján rajta
van a

Rethy név

1 doboz ára 60 fillér. Nagy
doboz 1 kor. Mindenütt kapható.

Csak Rethy-ét
fogadjanak el!!

Horvát Országos Bank

Részvénytársaság Fiókja Szabadkán.

Befizetett részvénytőke: 5.000.000 korona. Központ: Eszéken. Alapító: Životenska Banka.
Fiókok: Zágráb és Szabanka. — A bank fizet:

5⁰/₀ netto

kamatot betétekre és folyószámlán

ha a betét állandó s a 4¹/₂%-ot, felmondás nélkül felvehető.

Az igazgató tanács nevében: **Dulich Márk,**
igazgató.